

sten og hans Menighed. At Menigheden har Sælgighed og Ret til at give Præsten særlig Godtgørelse for de særlige Tjenester, som han paa saa mangfoldige Maader kan faa Sælgighed til at yde Menighedens Medlemmer, forekommer mig meget naturligt. Dette skal jeg nu, som sagt, ikke komme nærmere ind paa, men jeg tror dog i Korthed at maatte gennemgaa de forfællelige Punkter, som ogsaa ere nævnte i Udvalgets Betænkning, paa hvilke Regeringsforslaget i indeværende Samling adskiller sig fra det Forslag, som tidligere er blevet vedtaget her i dette Ting.

Det første Punkt er, at Regeringen foruden Accidenser tillige har udeladt Accidensoffer, Middelsoffer, Mæhelgensoffer og deslige. I saa Henseende har Udvalgsflertallet ikke ment at kunne tiltræde Forslaget. Regeringen har været af den Formening, at disse Ofre kun findes nogle enkelte Steder her i Landet og ere af tvivlsom Oprindelse, hvorfor man ikke ansaa det for vigtigt at medtage dem. Sagen er jo nemlig den, at det er en fuldstændig frivillig Sag for de ydende, om de ville give disse Ofre; deres Oprindelse kan ikke paavises; der er mange Steder, hvor man ikke ved, hvorvidt disse Ofre hvile paa vedkommende Ejendom eller vedkommende Personer. Dette vil derfor kunne give Banstæklighed ved Spørgsmaalet om en Aflysning baade fra ydendes og nydendes Side. Naar derfor Princippet fra Regeringens Standpunkt er dette, at man skal stride til Aflysning af de virkelige pligtige Ydelser, nemlig Højtidsofferet, saa maatte det være ret naturligt at udelade disse mere tilfældige og kun hist og her fremtrædende Ofre. Imidlertid er det, som ogsaa fremhævet i Bemærkningerne til Regeringsforslaget, et Spørgsmaal af underordnet Betydning. Hvis man vil sætte Pris paa at faa det med, vil der i og for sig ikke være noget i Vejen for at tage det med. — Med Hensyn til den Offerdag, som tilkommer Kapellaner pro loco og personelle Kapellaner, har Udvalget ikke kunnet stønne, at Regeringsforslaget har Ret i at mene, at her ikke er en Ret, som tilkommer Kapellanerne. Der henvises i Udvalgsflertallets Betænkning til forfællelige ældre Skrivelser fra Ministeriet, hvorefter en saadan Ret skulde tilkomme Kapellanerne. Jeg tror, at naar man vil citere disse Skrivelser, bør man tillige citere de seneste Afgørelser af dette Spørgsmaal. Jeg skal her henviser til en Skrivelse af 1ste Marts 1893, som findes i geistlig Restriptsamling, hvori det udtrykkelig udtales, at da de Bestemmelser (Forordning 9de Januar 1728, § 4, og Restript 12te Maj 1812), hvorved der er

tillagt Kapellaner Ret til at nyde en Offerdag af Menigheden, ikke give dem nogen Ret til at erholde Offer ved Lovens Tvang, og saadan Ret heller ikke senere er tillagt dem, navnlig heller ikke ved Blafat 9de Juni 1847, der kun omhandler, hvorledes de, hvem der ved Loven er tillagt Ret til Højtidsoffer, have at forholde sig, naar nogen dertil forpligtet undlader at give dem saadant, vil en Kapellan lige saa lidt kunne foreskrive Menighedens Medlemmer, at de skulle yde ham et Offer, som hvor meget de skulle yde ham i Offer". Det udtales dernæst, at Udtrykket Offerpligt ikke er at forstå saaledes, at det er en retlig Forpligtelse, der paahviler Beboerne, og det udtales om den Ret, der tilkommer Kapellanen, at det er egentlig kun en Ret til at opfordre Menighedens Medlemmer til at yde sig Offer og bag efter, for saa vidt Ofret ikke ydes, at paaminde dem om deres Forsømmelse i saa Henseende. Det er altsaa et fuldstændig frit Forhold, der hersker mellem Kapellanen og Menighedens Medlemmer. Det forekommer mig, at det vilde blive særlig stødende at tale om en Forpligtelse til at yde Offer og at bestemme en Aflysningssum herfor i Forholdet mellem en personel Kapellan og Menighedens Medlemmer, thi ligejom Lønningen for en personel Kapellan er Menigheden ganske uvedkommende, er denne Affindelse af en Kapellans Lønning med en Offerdag ogsaa noget, der i og for sig, hvis den ikke ydes af Menigheden, bør ydes af Præsten. Det er altsaa ganske afhængigt af, hvorvidt Præsten holder personel Kapellan eller ikke, om der fra Menighedens Side ydes noget saadant Offer i vedkommende Sogn.

Naar Udvalgets Flertal ikke har kunnet tiltræde Regeringsforslagets Bestemmelse om Begrænsning af Loven til kun at gælde 5 Aar, ligejom heller ikke Bestemmelsen om, at en Ret til Aflysning skulde tilkomme de offerberettigede, idet Udvalgets Flertal mener, at man saa heller maatte paahyde en Tvangsafløsning, kan jeg ganske vist til en vis Grad indbrømme Ritigtigheden heraf. Regeringen har imidlertid taget Hensyn til, at en Tvangsafløsningslov vilde blive mere odiøs end Bestemmelsen om en Anvisning paa at stynde sig saavel fra de offerberettigedes som de offerpligtigedes Side, hvis man ønsker Forholdet afløst. Man har tænkt sig, at en saadan Bestemmelse vilde kunne virke paa samme Maade som en Tvangsafløsning.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om en Revision og Spørgsmaalet om, hvorvidt man skulde ved Aflysningen lægge $\frac{1}{10}$ til,